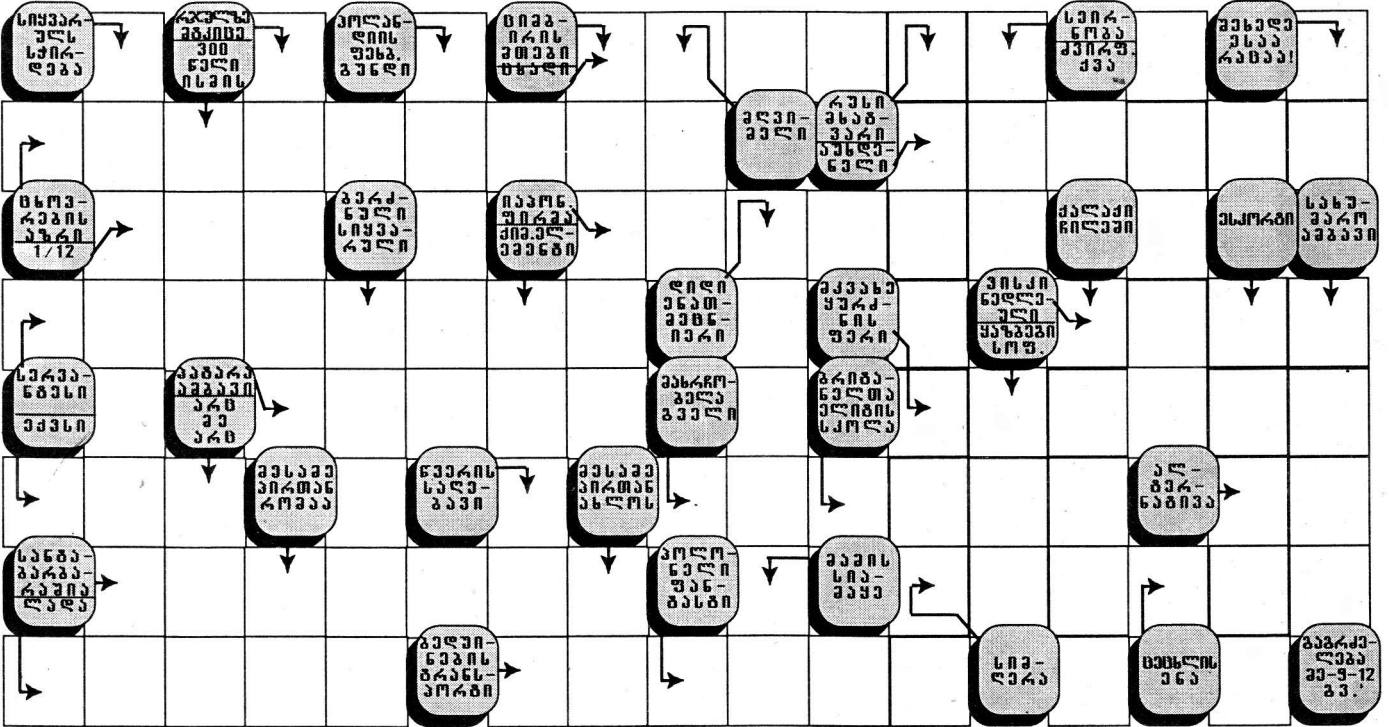


# ფანჯავიზა 2000

## ბოთიზებინ ანთღობინ

### სანდინავიური ფანჯავიზა

**საუანო** საჭიროა იმისათვის, რომ კურდღელი დაიჭირო. კურდღელს რომ დაიჭერ, საფანჯი გავიწყდება. სიტყვები საჭიროა იმისათვის, რომ აზრი დაიჭირო; როცა აზრი დაჭერილია, სიტყვები აღარ გახსოვს... ნეტავ მაპოვნინა ადამიანი, რომელსაც სიტყვები დავიწყებული აქვს და მასთან მალაპარაკა! ჯუან-დი (იხილე მე-8 გვერდი)



# დღევანდელი ნომრის ფოტოგალერეა



# კრიზისი

# 1000 კუტიტტი

თარ.	ზვ.
1	1
6	2
10	3
12	4
13	5
14	7
15	8
16	9
17	10
18	11
21	18
25	19
28	20
29	22
30	23
31	24
32	25
33	26
36	27
40	34
44	35
46	37
47	38
48	39
49	40
50	41
51	42
52	43
53	45

1	2	3	4	5	6	7	8	9
			10			11		
12						13		
			14					
15						16		
			17					
	18	19	20			21	22	23
				25	26	27		
28						29		
			30					
31						32		
			33	34	35			
	36	37	38	39		40	41	42
43				44				45
46						47		
			48					
49						50		
			51					
52						53		

**თარაზულად:** 1. ქალაქი გერმანიაში (7). 6. აშშ-ს ნახევარკუნძული (6). 10. ქალაქი ძველ საბერძნეთში (9). 12. ყველა ღრთის ერთ-ერთი უდიდესი ფესბურთელი (5). 13. საბჭოური ეპოქის გიპიური საწარმო (4). 14. ერთ-ერთი ყველაზე დიდი ქართველი ფესბურთელი ჩვენს ისტორიაში (2). 15. დედამიწის ქერქის დიდი ბზარი (4). 16. ახალ წარსულის უძლიერესი დანიელი მოჭადრაკე, მსოფლიო ჩემპიონობის პრეტენდენტი (7). 17. ამერიკელი კინორეჟისორი, სკენლი (8). 18. რა არის ფაგამორგანა თავისი არსით? (10). 21. ორგანიზმისათვის დამახასიათებელი სისხლნაკლებობა (6). 25. ერთი დასავლეთაფრიკელი ქვეყნის დედაქალაქი (7). 28. ბოთრაფიული ეანრის ყველაზე დიდი ოსტაგი კატობრიობის ისტორიაში (6). 29. ჯონ გოლმუორთის ყველაზე დიდი რომანის თითოეული პერსონაჟის გვარი (5). 30. ამიერკავკასიაში რუსეთის ჯარის ერთ-ერთი ყოფილი სარდალი (7). 31. თანამედროვე რუსი მსახიობი ფილმიდან „მივიწყებული მელიდია ფლიგისათვის“ (7). 32. ძველრომაული საჯარისო შენაერთი (9). 33. ცეცხლის მიღების უძველესი საშუალება (2). 36. უმთოთველი ყოფა (5). 40. ქალისათვის დამახასიათებელი აკუსტიკური უნარი (2). 44. ჩხუბი წარმოშობის ამერიკელი კინორეჟისორი (7). 46. რა ერქვა გასმანს... დიდი იტალიელ მსახიობს? (7). 47. შინაგანი ორგანოების შემსწავლელ-მკურნალი დარგი მედიცინისა (4). 48. ერთი მახლობელი აღმოსავლეთის ისტ. სახე-სახელი ამოხსნის მოწყობილობა (5). 50. საეპიკრო ოპერაციის შემადგენელი ნაწილი (4). 51. პირველი მსოფლიო ომის დროინდელი საზღვრო გაერთიანება (5).

52. ნიკოლაი, ნოსოვის პოპულარული მღაპრის გმირი (4). 53. ავტორი ოპერისა „ქეთო და კოტე“ (3).  
**შეკუთვალ:** 1. უბინაო მაწანწალა (2). 2. პერსონაჟი რომანისა „მოთვარის მოგაგება“ (6). 3. შტაგი აშშ-ს დასავლეთ ნაწილში (6). 4. ევროპის ერთ-ერთი ცნობილი სამხაგვრო გალერეა (3). 5. ადამიანური მანკიერი თვისება (1). 7. კურორტი სამეგრელოში (3). 8. სამწახნაგოანი პირის მქონე პაგარა ხანჯალი (8). 9. ნელი გემში მუსიკაში (5). 10. ფულის საბჭოური ერთეული (1). 11. ქალი შექსპირისეული პერსონაჟების გალერეიდან (5). 18. ავტორი რომანისა „მობი დიკი“ (5). 19. რელიგიური პომპეზური წეს-ჩვეულების სახესხეობა (4). 20. ენის სიმზინჯე (4). 22. ციგურსოვანი მცენარე (2). 23. მუერნეობის გასაძლიერებელი დაქირავებული პირი (1). 24. სახელი ერთ-ერთი უდიდესი მეზღაპრე ქალისა (5). 25. ქართული, რომელმაც საბჭოურ იერარქიაში უდიდეს საფეხურებს მიაღწია (3). 26. გამკოლი საწყალისონ სივრცე (3). 27. ფლორენციის სამხაგვრო გალერეა (8). 34. თავადამზაურული გიგული ინგლისში (9). 35. რელიგიური ფუნქციებით აღჭურვილი პირი (2). 37. იხილეთ ფოტო და გაიხსენეთ მისი გვარი (7). 38. რომელი ეტრუსკული ნივთი აღწერა მერიმე? (7). 39. პერსონაჟი ლეონილ კურავლიოვის კინოგალერეიდან (5). 40. ძვ. ბერძნული სიმებიანი მუს. ინსტრუმენტი (10). 41. ლეონარდო და ვინჩის მასწავლებელი (9). 42. XVIII-XIX ს ფრანგი ფიზიკოსი, მათემატიკოსი და ასტრონომი (9). 43. 1610 წელს გალილეო გალილეის მიერ აღმოჩენილი თანამზგავრი იუპიტერისა (8). 45. კომპოზიტორი ფილმისა „ვერის უბნის მელიდია“ (4).

97. ერთ სამეცნიერო დაწესებულებაში ვინმე პეგროვი მუშაობდა. ყოველდღე იგი შესვენებაზე ჩანთიდან „კილკის“ ბუგერბროდს იღებდა და შეექცეოდა. ერთხელ მცენიერებთან ამერიკელი კოლეგები ჩავიდნენ. პეგროვი დირექტორმა გამოიძახა და უთხრა:

– ხვალ ნუ შეგვარცხვენ ამერიკელების წინაშე ვიცი, რომ ხელმოკლედ ცხოვრობ, მაგრამ ერთი დღე ხომ შეგიძლია მოითმინო და ამერიკელების თვალწინ „კილკის“ ჭამა არ დაიწყო?!

მეორე დღეს, ამერიკელები რომ ეწვივნენ, პეგროვმა ჩანთიდან შახხიბილ-ალაწას-მული ბუგერბროდები ამოიღო და მიზლით დაუწყო ჭამა. ყველამ პირი დაალო... წავიდნენ ამერიკელები და პეგროვს ეკითხებოდნ:

– სად იშოვე ხიზილალა?  
 – წუხელის მთელი დამე მე და ჩემი ცოლი ხიზილალას თვალებს ვჩიქნიდით – უპასუხა პეგროვმა.

98. ცოლქმარი მაღაზიაში შედის და ქმარი გამყიდველს მიმართავს:

– მომეცით 200 გრამი ძეხვი ჩემი ძაღლისთვის.  
 – კი მაგრამ, ძვირფასო, ჩვენ რომ ძაღლი არა გვყავს?! – იოცებს ცოლი.  
 – ნუ წკმუტუნებ, ძვირფასო! – არ იბნევა ქმარი.

99. გვიან ღამით გელეფონი რეკავს. ნამძინარევი ხმა პასუხობს:  
 – ალო?  
 – ალო!... თქვენი გელეფონი 87-98-65-ია?  
 – არა, რას ბრძანებთ... ჩვენ საერთოდ არ გვაქვს გელეფონი!...  
 (გაგრძელება მე-14 გვ.)



01-50 ქელა – კეთილი იყოს თქვენი მობრძანება  
 51-100 – მე-2 თანრიგი  
 101-150 – 1-ლი თანრიგი  
 151-200 – ოსტაგი  
 201-250 – ეროსმისტერი  
 251-290 – ბრაუო, მაყვარო!  
 291-300 – კროსოვლით თქვენ შეადგინეთ!

**დაუსტავა**  
 გარკვეული გაუგებრობა გამოიწვია გასულ ნომერში ჩვენს მიერ განცხადებულმა აზრებმა 20-გვერდიანი „ფანჯარის“ გამოცემის შესახებ. ვაბუტგებთ: ჩვენი გაზეთი კვლავაც ყოველკვირულად გამოვა პარასკეობით, ოღონდ თვეში ორჯერ მისი მოცულობა 20 გვერდი იქნება.

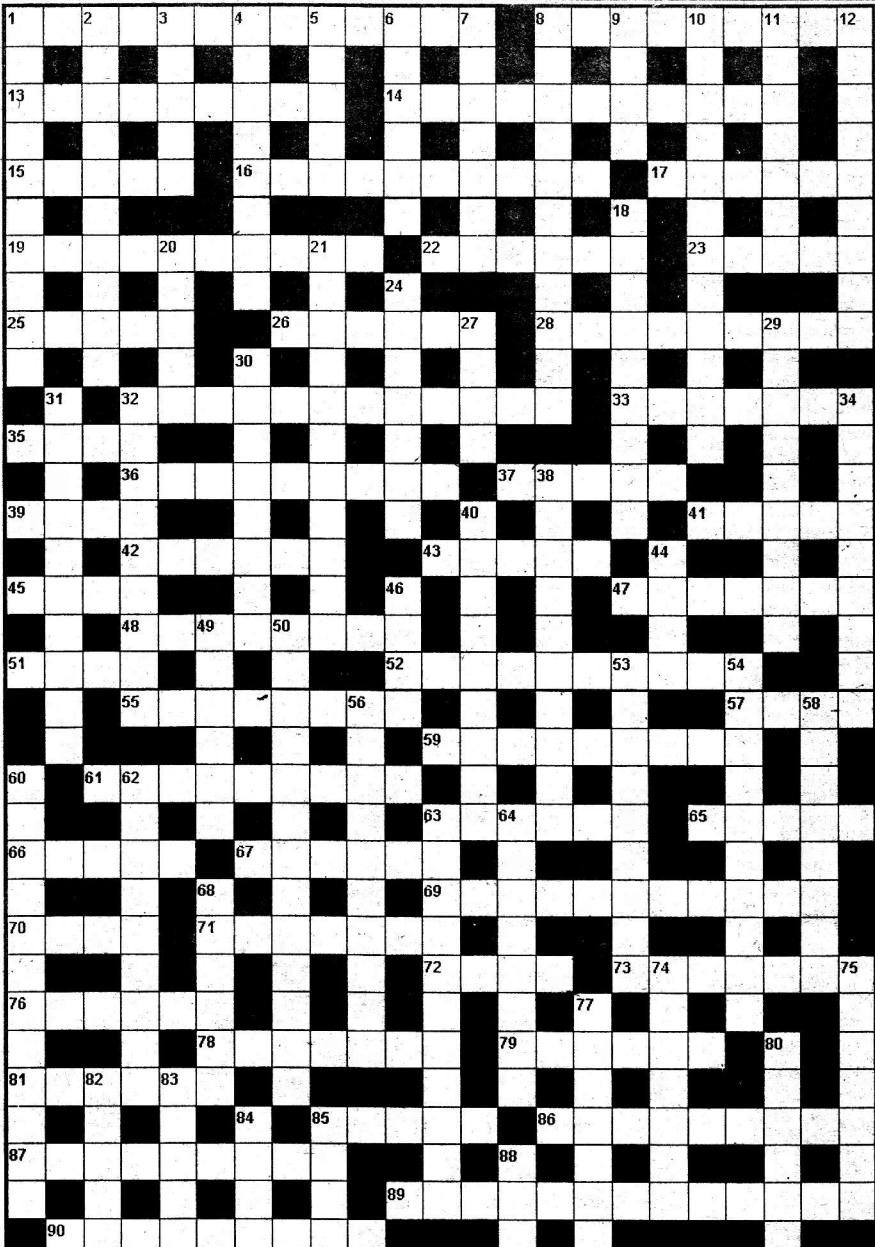
უხანაურხანდბრთიეპიზნი ბროსკოტდი

თარაზულად: 1. დიდებული ქართუ-

ლი სიტყვა, რაც თანამედროვე მნაჰმ დაახლოებით „ენერგოტიკოლოგია“ ნიშნავს. 8. ის, რაც ბევრჯერ დაუღიათ ყოველი ჩვენთავანისათვის... ოლონდ განცხადებაზე. 13. მრავალი ცხოველის (...და მათ შორის ადამიანის) საარსებო „სტაგუსი“. 14. როგორია ის მოვლენა, რომელსაც ბადალი და სადარი არ გააჩნია? 15. გაგორება-გამოგორების პრინციპზე აგებული ერთევარი თამაში. 16. ჯარის საბრძოლო განლაგების ერთ-ერთი მხარე. 17. შესანიშნავი ქართველი კომპოზიტორი და დირიჟორი. 19. საბეჭდი დანადგარი. 22. დაპყრობილი სუბიექტის ხვედრი 23. ქართული ღვინის სახეობა. 25. მოლიერის კომედია. 26. ვიზუალური დანადგარის აგრებიუტი. 28. თქვიშა, რომელმაც მრავალ ჩემთავანს შეუშალა ხელი „უფრო მეტის გაკმითებაში“. 32. ასე ვთქვათ, „განმსაზღვრელი“... ლათინურად. 33. ადამიანი, რომელიც ცხომრებას გათვლა-გაანგარიშების გარეშე წარმართავს. 35. თურქეთში დარჩენილი ჩვენი გაბარი. 36. საგენერლო სამოსის ერთ-ერთი აგრებიუტი. 37. თანამედროვე საოფისე აპარატი. 39. ზღვაოსანთა წყალქვეშა საფრთხე. 41. სახელი ყველაზე დიდი რუსი პიროვნებისა... მათივე თქმით. 42. ქალაქი შვეიცარიაში. 43. ქართული სალექსო ფორმა. 45. რიგ ნივთიერებათა დადგენილი ნორმა. 47. „წადი, რუსუ-დან, წადი...“ სად აზვავსინს აპაკი სორავა ვერიკო ანჯაზარიძეს ცნობილ ფილმში? 48. იპოლიტე ხვიჩიას პერსონაჟი ფილმ „განგაში“ (შეცდომა – ფილმში „განგაში“). 51. პირველი სახელი კაცისა, რომელიც ყველაზე დიდი მემბრანის სახელით შერჩება ისტორიას. 52. შორეული წარსულის თბილისის „დინამოს“ ბერძენი ფეხბურთელი. 55. რომელიც გვეგონა ყველაფერი ის, რაც კომუნისტური ცნობიერებისა და ყოფიერების საბან ბანსხვაკვპული იყო? 57. შექმნილი და. 59. ფეხბურთელი, რომელიც გასული წლის ერთ-ერთი უკანასკნელი „ფანგაშის“ პირველ გვერდზე იყო წარმოდგენილი. 61. ერთ-ერთი მისტიური თეორია. 63. ცნობილი იაპონური ვიდეო-აუდიო ფორმა. 65. საბჭოური (...ახლა რუსული) პოლარული სადგური. 66. ასე ვთქვათ, „გოეთეს მდინარე“. 67. შთამომავალი ფლორის სამყაროდან. 69. მთავარი პერსონაჟი ქალი კარლი ვოლდონის ყველაზე ცნობილი კომედიისა. 70. ორთოგრაფიული ხაზი. 71. საცდუნებელი სუბიექტის მოსატყუებლად „დაყრილი“ რამ. 72. თანამედროვე ტყევა.

73. გრამატიკული ტესტი: ჩასვით მზნა „სვლა“ შემდეგ პარამეტრებში – მესამე სუბიექტური პარა, პირველი (დინი): თბიქტური პრნა, მხთლბობითი რიცხვი, აწმყო დრთ, რთული მმისწინით... 76. წარუმატებლობა. 78. ძნელად დასათანხმებელი რამ. 79. ხმელეთის ფაუნისგური ბაგონობა. 81. ერთობ არასახარბიელო მდგომარეობა წიწილასათვის. 85. აესტრალიის უდიდესი მდინარე. 86. ასე ვთქვათ, „ღერბომელონობა“. 87. როგორი შედეგების ქმნა და შეთხზვა გეიყვარდა „ყველასათვის ნაცნობ“ ახლო წარსულში? 89. ასე ვთქვათ, თანადამთხვევა. 90. სამხრეთ ამერიკის რეგიონი.

შვეულად: 1. ორმოცდაათიანი წლების დიდებული ქართველი ფალავანი. 2. მაიმუნის სახესხვაობა. 3. გყვითან დაკავშირებული პროფესია. 4. რა პროფესიისა, თუნდაც, ბატონი გურამ დონანაშვილი? (სრული პასუხი). 5. საქართველოს ისტორიული რეგიონი. 6. უფრო ცნობილი ფსევდონიმი ფრანგი პოეტის ევენ გრენდელისა (1895-1952). 7. ბალტი-

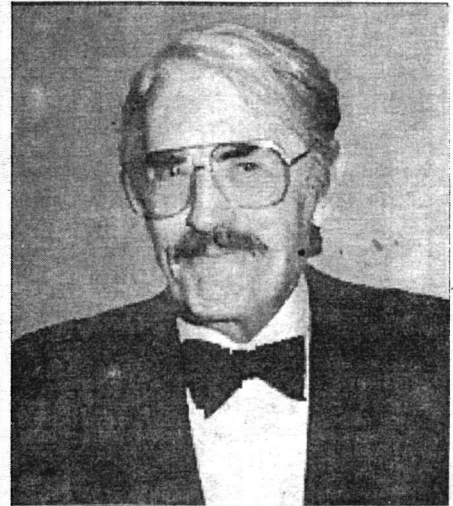


ისპირეთის საკურორტო ქალაქი. 8. დამნაშავეობრივი სამყაროს წარმომადგენელი. 9. ოქროს „საზომი“ ერთეული. 10. XIV-XV საუკუნეების ინგლისის სამეფო დინასტია. 11. ერთ-ერთი ციური სხეულის ქართული სახელი. 12. ჩვენი ისტორიის ცნობილი მკურნალი. 18. რა პროცესი უნდა ჩაგარდეს დიდი წვეულების წინ? 20. ქალის სამოსის კონფიგურაციული სახესხვაობა. 21. სუბიექტი, რომელიც საზოგადოებაში დადებითი ემოციების შექმნას ემსახურება. 24. ე.წ. „კულაკი“ (ძველი გაგებით) კლორთიფიანობის რომანიდან „კოლხეთის ცისკარი“. 27. გერმანიის საუნივერსიტეტო ქალაქი. 29. ზმნის ერთევარი გრამატიკული კატეგორია. 30. გეოგრაფიული ტესტი (საჭინთაბრუკა); ჩრდ.ამერიკა. კუნძული ნიუფაუნდლენდი, მის ზღვამოტრევა პატარა კუნძული... ამ კუნძულების აღმინისტრაციულ ცენტრს. 31. ახალი სამოსის მქონე ადამიანისათვის სათქმელ-სასურვეპაპლი სიტყვა. 32. ძველივეროპული საგრანსპორტო საშუალება. 34. ესპანურენოვანი სამყაროს ყველაზე მოპულარული მომღერალი. 38. საბანკო ტყება. 40. თბილისის

(სახელმეცველი) რაიონი. 44. ვულკანური მასა. 46. კაცი, რომელსაც ელდარ მენგელიასთან ერთად მთელი საქართველო დაეძებს. 49. პოეტის ლექსთა კრებულის ზოგადი სახელი. 50. უოლტ დისნეის საყვარელი საქმე. 53. ჩრდილოვეროპული ნახევარკუნძული. 54. სიმბოლისტური ლიტერატურის ერთ-ერთი განშტოება. 56. დიდი პოლანდიელი ფერმწერი. 58. სარკინიგზო სისტემის მთავარი ელემენტი. 60. ასე ვთქვათ, „ნიშანდობლივი“... (არაქართულად). 62. საერთაშორისო მნიშვნელობის დოკუმენტი. 63. დიდი რუსი ბოგანიკოსი და ბუნებისმეცველი. 64. მექოთნეთა სოფელი დასავლეთ საქართველოში. 68. ბულგარული ლუდი. 74. მაინ რიდის შემოქმედების „უნაური“ პერსონაჟი. 75. ერთევარი მზამი. 77. XX საუკუნის რუსი მწერალი. 80. ასე ვთქვათ, მეტკვოდრე უფლისწული... (არაქართულად). 82. მთავარის ვარემომეცველი სინათლე. 83. დასავლელქართველის „ოჯახი“. 84. XIX საუკუნის ფრანგი კომპოზიტორი. 85. არარეალური, მისტიური იერით მოსილი ამბავი. 88. არაადამიანური წარმოშობის აკუსტიკური ცნება.

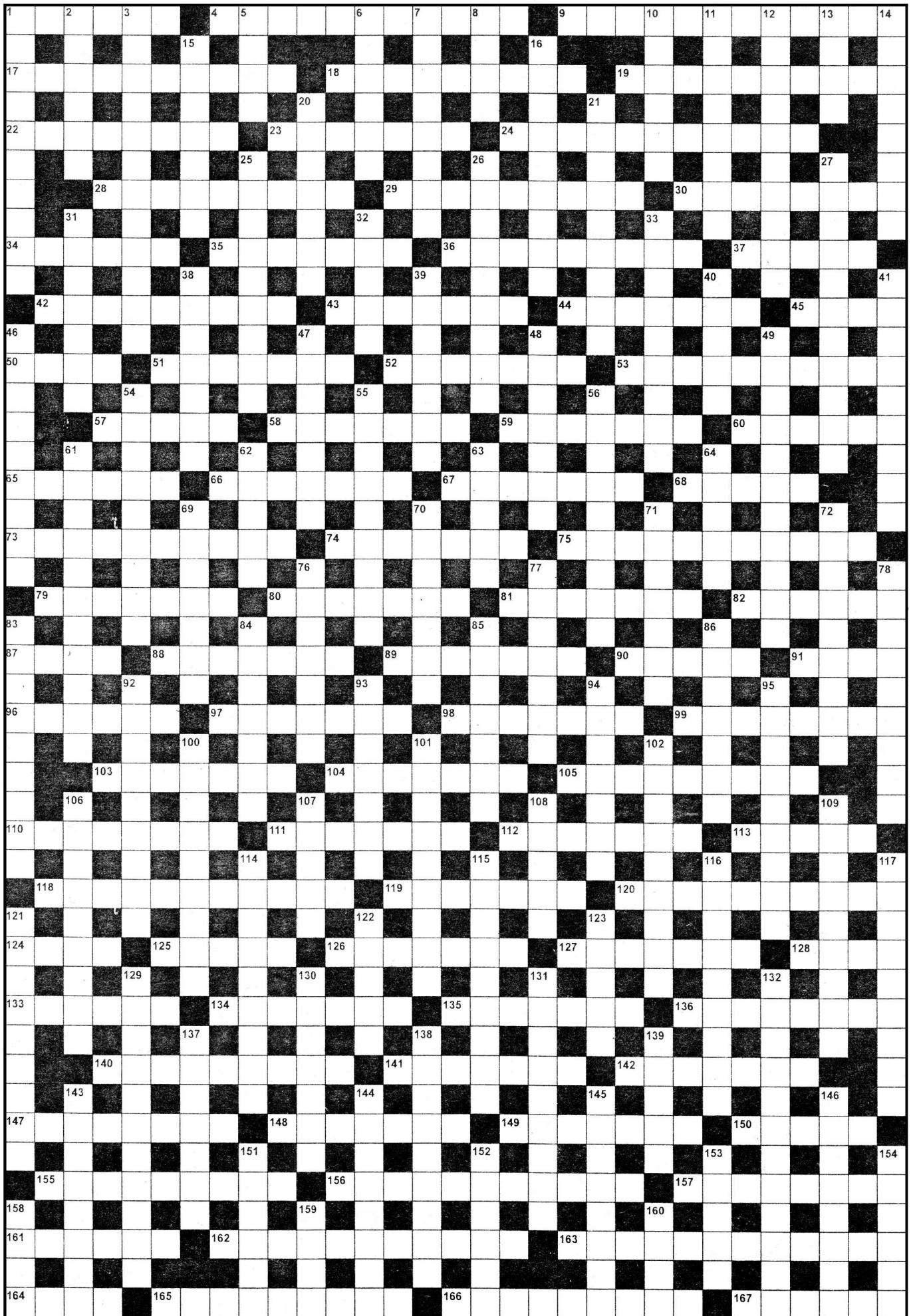
**თარაზულად:** 1. შაქრის ღერწმის საკრელი დანა. 4. გიორგი შაგვულის პერსონაჟის გვარი ფილმში „ქალის გვირგვინი“. 9. ძველქართული ექიმ-მკურნალი. 17. მოწყობილობა ელ. წრედში ღრნის მიმართულების შესაცვლელად. 18. გასაბრუნებელი საშუალებების ბოროტად გამოყენებელი სუბიექტი. 19. სახელი და გვარი იან ფლემინგისეული მებაღისა. 22. ძველი რომელი, რომელიც ისტორიაში ნადიმების გამართვის წყალობით შევიდა. 23. მესამე ათასწლეულის დასაწყისის ერთ-ერთი პოპულარული სახაითი საშუალება... საქართველოში. 24. დასახლებული პუნქტის ნაწილი. 28. ემიზონური პერსონაჟი ფილმში „მეხედვრა მთაში“. 29. გაითუქული მწიფე გველვის წვენი. 30. გერმანიის ერთ-ერთი თანამებრძოლი. 34. მიწური საველე სიმაგრე, სანგარი. 35. წრის შემადგენელი ნაწილი. 36. მსხვილი ფეოდალი, რომელსაც მეფის უფლებები პქონდა მასზე დამოკიდებული ვასალების მიმართ. 37. მუს. ნაწარმოების რიგითი ნომერი. 42. რუსი პოპულარული მომღერალი ქალი. 43. წინაური ცხოველის ერთ-ერთი ნაშიერის სინონიმი. 44. რუსული მხაგრული ფილმი, ცნობილი მსახიობის, ლუდმილა ხიგიაევის მონაწილეობით. 45. რესტორანის ბლესპირა სოხუმში. 50. შედარებით ხარისხის მაწარმოებელი სიგვეა. 51. პერსონაჟი აკაკი ხეული „ვაშლიდისა“. 52. დედამწიფის მოღეული. 53. ქართული შეთხზული სინამდვილის ერთ-ერთი ცნობილი აბრაჟი. 57. გაღასახადის სახესხვაობა. 58. თბილისის პოლიციის უფროსი. 59. ესკრადის იგაღიელ მომღერალი. 60. წარუმატებლობის სახესხვაობა. 65. უზენაესი არსების ერთ-ერთი სინონიმი იუდაიზმში. 66. საგაქრო ოპერაციის მონაწილე სუბიექტი. 67. კოლექტიური თხოვნა ხელისუფლების უმაღლესი ორგანოსადმი. 68. არსებული წყობილების მიმართ მებრძოლი სამხედრო დაჯგუფება. 73. შემოკლებული სახით ჩაწერილი გექსტი ან მოხსენება. 74. როგორი მზეთუხანაჟი აღწერა შარლ პერომ? 75. თანამედროვე ქართველი კინორეჟისორი. 79. წვევებლად, მოწყვეტით შესრულებული მუს. ფრაზა. 80. სოფელი წყალგუბოს სიახლოვეს. 81. რა აერთიანებს თეატრს და ჰიდაობას? 82. გაბაფხულის ყევილი. 87. ქართული მისამდერი. 88. გაერთიანების სახესხვაობა. 89. ამდლებული ადგილი ეკლესიაში. 90. კათოლიკური ეკლესიის წინამძღვარი. 91. რა ერქვა ცნობილ ესპანელ გიგანტს, დე ლუსიანს? 96. ბულგარული წარმოშობის ქართველი კინორეჟისორი. 97. პერსონაჟი ფილმისა „დიმილის ბიჭები“. 98. ქალის ფიგურის წარმოსახვითი საშუალება. 99. საქართველოს სახელმწიფო რაიონის ცენტრი. 103. რა უნდა ჰქონდეს ყოველ ლიტერატურულ თუ მხატვრულ ნაწარმოებს? 104. ქალაქი, სადაც 1571 წლის 7 ოქტომბრის ბრძოლაში ხელი დაკარგა მთელ დე სერენატგეს სააველრამე. 105. თანამედროვე არტისტის მწერალი. 110. 1982 წლის იგაღიის ფეხბურთელთა ნაკრების თავდამსხმელი, მსოფლიოს ჩემპიონი. 111. უეფელსი ქართული სახმისის სახესხვაობა. 112. ერთ-ერთი ქიმიური ელემენტი, რომელიც ყველაზე ჰარბადაა სამკურნალოში. 113. ხახიათია დაპირისპირების ერთ-ერთი გამოვლინება. 118. შეეცარის საფეხბურთო კლუბი. 119. ორგანიზმის უნარი იმოქმედოს გამაღმამანებლების მიმართ. 120. ავადმყოფური წერის მანია. 124. რა ჰქვია ზეგლის დეტექტიური ნაწარმოებისა „განთიადის დელოფალი“. 125. ძველი ინგლისური მონეტა. 126. ქალაქი ესპანეთისა და არგენტინაში. 127. საკუთარი გარეგნობის შედმეგად ხაზგამსმელი. 128. ხე, რომელიც ტანჯერწვეგანის მეგაფორად გამოიყენებოდა პოეზიაში. 133. ქალაქი თურქმენეთში. 134. რა ჰქვია

თანამედროვე იგაღიის კინოსახიობსა და ესკრადის ვარსკლავს? 135. სამთა კავშირი. 136. მრავალგანსმეობიანი ცნების ან ქმედების ერთ-ერთი სახესხვაობა. 140. რაბინდრანათი თავგონის ლექსების კრებული. 141. ერთ-ერთი ყველაზე ცნობილი ლიტერატურული კატის სახელი. 142. ცივი იარაღი. 147. პროფესია, რომელიც მკელმა ერთ-ერთ იგაღიში ვერ შეითვისა. 148. სპორტულ ასპარეზობაში გამარჯვებულის დასაჯილობიელი შენაღობი. 149. სივბოვრებელი სახლის შიდა დახურული ეზო ძველ რომში. 150. ვინი-პუკის და კრისტოფერ-რობინსის ლიტერატურული მამა. 155. ერთ-ერთი ყველაზე ცნობილი პონტოელი მეფე. 156. სახელმწიფო ბრალმდებელი. 157. ერთ-ერთი ყველაზე ცნობილი რუსი ანარქისტი კაცობრიობის ისტორიაში. 161. კბილის ქმედითუნარიანობის შესანარჩუნებელი საშუალება. 162. შორენას როლის შემსრულებელი ფილმში კინოფილმში „დღოსტაგის მარჯვენა“. 163. უეფელსი განათხარის ცხოველების შემსწავლელი მეცნიერი. 164. რა ერქვა ცნობილ ქართველ პოეტს მაშაშვილს? 165. მრავალმთიანობა, ანუ რა? 166. საზოგადოებრივი კვების ობიექტი. 167. რა ყოფილა ძველ ცაბადის, გურუმისკის და კიკაბიძის აბრთ?



**შვიულად:** 1. კარგი წიგნის შექმნის საშუალება კომუნისტობის მიწურულს. 2. პიროვნება, რომელიც ოლესდაე ხელისუფლების ქნევი გელემაყურებლების განკურნების ცდილობდა. 3. რა არის თბილისური „CROCO“ თავისი არსით? 5. საქართველოს ისტორიული მხარე. 6. ნივთი, რომელიც თანამედროვე საქართველოში, საღამო ხანს ხელზე უნდა გვეხროს. 7. 70-80-იანი წწ ერთ-ერთი ცნობილი რუსი პოეტი. 8. ერთ-ერთი ცნობილი ძალი ქართული კინემატოგრაფიდან. 10. ურმის ნაწილი. 11. გურისგებისათვის მოწყობილი ბანაკი. 12. ფაშისგური გერმანიის ერთ-ერთი მაღალჩინოსანი მოხელე. 13. ესტონელი მამაკაცების სპეციფური სახელი. 14. მიწის რწყვის „ხელოვნება“. 15. ადრეული ეპოქის საბჭოეთის მომღერალი და კინოსახიობი. 16. სიითე, რომელიც ავტომობილის ქმედითუნარიანობისათვის გამოიყენება. 20. მხელი, რომელიც სამკლამოდ დაუკავშირდა ქუთაისის ისტორიულ გარემოს. 21. ცნობილი რუსი ფიზიკოსი, კვანტური ელექტრონიკის ფუძემდებელი. 25. მანძილი ორ ნებისმიერ სხეულს შორის. 26. უმთოველ ყოფაში გამაღმამანებელი ქმედების მეგანის შედეგი. 27. თანამედროვე მოსკოვერი პრესის ერთ-ერთი ყველაზე პოპულარული გაზეთის სახელის მქორე ნაწილი. 31. ძველი რიტუალური ქორწინების აუცილებელი პერსონაჟი (ან პერსონაჟები). 32. XX საუკუნის შვეიცარიული მწერალი, ავგორი რომანისა „Homo faber“. 33. მე-

გველების მელოდიური მხარე. 38. ქალაქი პოლონეთში. 39. ქართველი კინორეჟისორი („ვედრება“ და ა.შ.). 40. სასმლის სახესხვაობა. 41. იყო ასეთი გელევიზია თბილისში. 46. 80-იანი წლების ცნობილი ბელგიელი ფეხბურთელი. 47. კლდე როგორი განმარტება შეიძლება მოეძებნოს უნიჭო, მღარე ნაწარმოებს? 48. ესპანეთის ისტორიული მხარე. 49. ამბიციური, ანუ როგორი? 54. უბანი, რომელიც თბილისში იძულებით დაასახლეს. 55. დახვეწების ღვეების წინაღუ. 56. ცოცხალი ორგანიზმების უპველესი გაღმონაშთი. 61. ცხოველურ ორგანიზმში არსებული ორგანული ნივთიერება. 62. აღმოსავლურ ქვეყნებში გავრელებული თავსაბურავი. 63. ქრისტიკული ისეექციური დაავადება. 64. ვიდეო-აუდიო პროდუქციის მწარმოებელი იაპონური ფირმა. 69. ზონარი ქალის საცვალისა. 70. იშვიათი, ანუ როგორი? 71. ბერძნულ კლემენტის რომანი. 72. მუსიკალური ბგერის მთელი ან ნახევარგონით შეველა. 76. ფრთიანი გამოთქმის სახესხვაობა. 77. ქალაქი ლიგავში. 78. ვინ არის მთავლ ყელოკი-მოვი თავისი საესკრადო პროფესიით? 83. ქალაქი ვოლგისპირა რუსეთში. 84. ემილ ზოლას რომანი. 85. ვერტოპედი თავდაზნაურის ერთ-ერთი გიგლი. 86. აღმზიანი, რომლის სახელიც სამკლამოდ დაუკავშირდა ეენას. 92. ერთ-ერთი ყველაზე ცნობილი ამერიკული გელესერიალი 90-იანი წლებისა. 93. ასე ვიქცევი, მიცვალბულის წერილი შოამომავლობისადმი. 94. სხეულის ამა თუ იმ ნაწილის შემცირება, ან კეღობა. 95. ქიმიური ელემენტი, რომელსაც სახელწოდება შეეცის ერთმა პაგარა სოფელმა მისცა. 100. გერმანია-საფრანგეთის საზღვარზე მდებარე ისტორიული რევიონი. 101. კონლიტურული ნაწარმი. 102. ყველაზე „მღვრადი გემოს“ მქონე საღვე რეზინი, რეკლამის თანახმად. 106. ძალის ერთ-ერთი ჯიმის მოსახელე ნახევარქმული ჩრდ. ამერიკის გერეგორიაზე. 107. სენიერი ქმნილების სახესხვაობა. 108. იაკობინეთა მიერ სიკვდილით დასჯილი ფრანგი პოეტი. 109. მესამრდის გამომგონებელი ცნობილი ამერიკელი პოლიტიკური მოღვაწე. 114. ირანის ერთ-ერთი ქუთისგანის აღმისგრა-ციოელი ცენტრი. 115. დედაქალაქი მომორე-ბული რევიონი. 116. საზოგადოებრივი კვების ობიექტის თანამშრომელი. 117. ჩენსეიში მებრძოლია ვარკვეული დაჯგუფების წარმომადგენელი გიგლი. 121. პერსონაჟი გრიზოლეთისეული პეისისა „ვაი ჰქუისავან“. 122. ქალაქი უკრაინაში. 123. ბერლინის საფეხბურთო კლუბი. 129. ძალის, კატის და მისთანაია აღამაინის სამსახურში ჩაყენების პროცესი. 130. ახლო წარსულის ერთ-ერთი ფეხბურთელი, მეგახელოდ „რუხი მკელი“. 131. იგაღიის ლიგაში მოთამაშე ცნობილი არგენტინელი ფეხბურთელი. 132. საგაქრო ოპერაციის მონაწილე, სხვა რევიონში საქონლის გამარეკლე-ბელი პირი. 137. ვოლგის ფილოსოფიური ნაწარმოები. 138. კატისათვის უილბო კვირის დღე. 139. კლავობის ილეთი. 143. პიროვნება, რომლის თმსაც ვარკვეული შემადგენელი აგრბუტი არ გააჩნია. 144. მსოფიანი, ანუ როგორი? 145. პიროვნება, რომელიც მოარუ-ლი ჭორების თანახმად მომავალ საკრმბიდნ-გო არჩევენებში მონაწილეობის მიღებას აპირებს. 146. კან ახუტს გრაფიდა. 151. რუკე-ბის კრებული. 152. ვერამ პაგარაიას ერთი პოპულარული ფილმის არამადამიანი პერსონაჟი. 153. ადრეული ქართული ენის ერთ-ერთი პოპულარული მაკავშირებელი სიგვეა. 154. პრინა მსახიობი ფილმისა „ციური მერცხლები“. 158. (ვინმე) უნიფორი, მოუბმენესის ერთ-ერთი ცნობილი წარმომადგენელი. 159. სინონიმი სიგვესა ღურვალად. 160. იხილით ფოტო და გაბის-ხნეთი ამ მსახიობის ვგარი.



# ფანტაზიური

გთავაზობთ 12 კითხვას, რომელთა საშუალებით და თქვენი ფანტაზიის მოშველიებით შეგეძლება თ საკუთარი ცოდნისა და წარმოსახვის დონის განსაზღვრა რუბრიკას უძღვება ვახტანგ ელერდაშვილი. (პასუხები იხილეთ მე-14 გვერდზე)

### კითხვა №1

თემურ-ლენგის შვილიშვილის, ცნობილი ასტრონომის ულუბეის მოღვაწეობის ხანაში ასტრონომიაც და მათემატიკაც გამოყენებით მეცნიერებებად ითვლებოდა და ფიქრობდნენ; რომ ეს სფეროები მხოლოდ დამხმარე საშუალებებს წარმოადგენდნენ იმ მეცნიერებისათვის, რომელსაც თავის ხუთიდან ორი ტრაქტაგი მიუძღვნა თავად ულუბეკმა...

**რა მეცნიერებაა ეს, რომელსაც ახლაც მიიჩნევენ ზოგიერთნი ყველაზრის საფუძვლად? (6 ქულა)**

### კითხვა №2

დღეს ეს ჩვევა თითქმის მთელი კაცობრიობისათვის ცნობილია, არადა სულ რაღაც 100-150 წლის წინ მის შესახებ წარმოდგენაც კი არ ჰქონდათ ჩინელებს, იაპონელებს, აფრიკის მრავალ ხალხებს, ავსტრალიისა და ოკეანიის მცხოვრებლებს. მეცნიერები ამ ჩვევის სამ ძირითად სახეობას განასხვავებენ: სასიყვარულოს, სარიგუალოს და ეტიკეტის შესაბამისს; თუმცა ცნობილია მისი მეოთხე სახეობაც, რომელსაც საკმაოდ მლიქვნელური ელფერა სდევს თან... ამ უკანასკნელს ხშირად მგაფინ პიროვნების სახელით მოიხსენიებენ...

**ვინ იყო ეს პიროვნება? (8 ქულა)**

### კითხვა №3

ერთდროს იყო სურვილი, რომ მათ შემდეგი სახელები დარქმეოდათ: ლენინის, მარქსის, რევოლუციის, სვერდლოვის, საბჭოთა კონსტიტუციის, ჭირნახულის ალბის, დიდი რევოლუციის; მშვიდობის, ინგელსის, სტალინის და ა.შ.

სახელი არ უნდა შეცვლოდა სოლოდ მუხუთეს...

**რას? (4 ქულა)**

### კითხვა №4

ინგლისელმა ლეიბორისტმა ფილიპ ნოუდელმა ერთხელ თქვა, რომ ეს ადამიანები არ არსებობენ არც საბჭოთა რუსეთში, არც დარგმუდის ციხეში და თანაც ერთი და იმავე მიზეზისა გამო. აღრუ სსრკ-ში ისინი ოფიციალურად პრაქტიკულად არ იყვნენ, სამაგიეროდ დასავლეთი მხარს უჭერდა მათს ბრძოლას საკუთარი უფლებებისათვის; დღეს კი, პოსტსაბჭოურ ქვეყნებში, ეს ადამიანები ნამდვილად არსებობენ და ნამდვილად საჭიროებენ დახმარებას, დასავლეთი კი საამისოდ ყურსაც არ იბარგყუნებს...

**ვინ არიან ეს ადამიანები? (10 ქულა)**

### კითხვა №5

ერთხელ ქართველმა იუმორისტმა ალექსანდრე დგებუაძემ საბჭოური ხუთწლედების თემაზე ასე იხუმრა:

„სსრკ-ს ხელმძღვანელობა ხუთწლედის გეგმის კვალობაზე ხუთდღიანი სამუშაო კვირის შემოღებას აპირებს. გთავაზობთ

ამ დღეების ახალ სახეწოდებებს; ნამგალი, ურო, სიცოც, შიმშილი და.....“

**გაიხსენეთ გერმანული სიტყვა, რომელიც იუმორისტის აზრით, ზუსტად გამოსახავდა სამუშაო დღეთაგან უკანასკნელის არსს. (10 ქულა)**

### კითხვა №6

რალფ ინგერსონი თავის წიგნში მეორე მსოფლიო ომის შესახებ („სრულიად საიდუმლო“) წერდა, რომ ყოველი არმიის მოქმედებაში შეინიშნებოდა ეროვნული ხასიათის ნიშან-თვისებები. ამერიკული ტაქტიკა, მაგალითად, აშკარად მოგვაგონებდა ამერიკულ ფეხბურთს. რუსები, უეჭველია რომ, ჭადრაკს თამაშობდნენ და საბოლოო მიზნის მიღწევას შეწირვების დიდი რაოდენობის განხორციელებით ცდილობდნენ. გერმანელები იმიტომ დამარცხდნენ, რომ ამ ომს თამაშად არ მიიჩნევდნენ; ინგლისელები კი ამ ომს წარმართავდნენ ისევე, როგორც ერთ თამაშს ახასიათებს - საუკეთესო კოსტუმებში, კარგი გონის შენარჩუნებით და... ძალიან დიდხანს.

**მაშ, რა თამაშის პრინციპებით ვარმართავდნენ ომს ინგლისელები რალფ ინგერსონის აზრით? (11 ქულა)**

### კითხვა №7

მართვის თეორიის სპეციალისტები ფიქრობენ, რომ სადილობის ეკამ ოფისში უშეცდომოდ შეიძლება უფროსის ამოცნობა მიუხედავად იმისა, ზუ როგორ სხედან მოსადილენი და რა სამოსი აცვიან მათ. უფროსის ცნობა ძალზედ ადვილია ერთი ქმედების საშუალებით, რომელსაც იგი დროდადრო ახორციელებს.

**რა ქმედებას ასრულებს უფროსნი? (7 ქულა)**

### კითხვა №8

სომერსეტ მოემი თვლის, რომ ეს მეგრძნობა, რომლის გარეშეც დანარჩენი ხუთი უსარგებლო იქნებოდა; ბენჯამენ დიზრაელი ფიქრობს, რომ მხოლოდ ესაა ის, რაც სიყვარულზე მეტად გვაღელვებს; ბარონი როგშილდი ამბობდა: „ჩვენი სიყვარული მისდამი არაფერს იძლევა... საჭიროა, რომ მასაც ვუყვარდეთ!“. იუმორისტი ვლადიმირ ნილინი კი, არ ეთანხმება რა ერნესტ ჰემინგუეის, ამბობს, რომ პარიზი კი არა, ესაა ის ზეიმი, რომელიც მუდამ შენთანაა.

**რა არის ეს? (6 ქულა)**

### კითხვა №9

დიდმა ჯიროლამო კარდანომ, გარდა კარდანის ლილვის გამოგონებისა და კუბური განტოლების ამოხსნისა, სახელი იმითაც გაითქვა, რომ უდიდესი ასტროლოგი იყო. საბოლოო ჯამში კი მას ერეტიკოსის სახელი დაუბეჭიდრდა,

რადგან შექმნა ერთადერთი ადამიანის პოროსკოპი...

**ვინი პოროსკოპი შემქნა ჯიროლამო კარდანომ? (10 ქულა)**

### კითხვა №10

ბლემ პასკალი თვლიდა, რომ ყველა გართობას შორის, რომელიც ამქვეყნად არსებობს, ეს ყველაზე სახიფათოა; მისი მეორე დიდი თანამედროვე კი, რომელიც მცირეოდენი ხნით ადრე ცხოვრობდა, მიიჩნევდა, რომ პასკალი ამ თავისი გამონათქვამით თავად სამყაროს აყენებდა შეურაცხყოფას.

**რას მიიჩნევდა პასკალი დიდ საფრთხედ? (9 ქულა)**

### კითხვა №11

აბრაამ ლინკოლნი მას წყეულს და ძველს უწოდებდა; მარგარეტ ძინელი - დიდ საპყრობილეს; პრინცი ჩარლზი იმპარებდა იმ აზრს, რომ ის მართლაც რომ პატარაა; უილიამ პოგარდ გაფტი კი მას ბაიყუშების საცხოვრებლად მიიჩნევდა...

**რას ბულისხმოვანდნენ ეს ადამიანები? (10 ქულა)**

### კითხვა №12

თბილისში, მტკერის მარჯვენა სანაპიროზე, მეტეხის ხილთან, 30-იან წლებამდე არსებობდა ულამაზესი მეჩეთი. რომელიც ჩვენი დედაქალაქი განაშენიანებდას, კერძოდ, მარჯვენა სანაპიროს გაყვანას შეეწირა. ამ მეჩეთის დანგრევის შემდეგ, როგორც ამას ქართველი აღმოსავლეთმცოდნეები ამტკიცებენ, ისლამის ისტორიაში მოხდა უპრეცედენტო შემთხვევა, რომელიც მხოლოდ თბილისში შეიძლება მომხდარიყო...

**ვინც რა მოხდა ასეთი? (8 ქულა)**

## შევაჯამოთ ქულები

20 ქულამდე - დამწყები „ფანტაზიური“-ს შედეგი.

21-35 ქულა - თქვენი ცოდნა გარკვეულ სრულყოფას საჭიროებს.

36-50 ქულა - თქვენი ცოდნა და ინტუიცია ჰარმონიაშია მოსაყვანი.

51-70 ქულა - თქვენი ცოდნის უკან სათანადო ინფორმაციული მხარდაჭერა არ დგას.

71-80 ქულა - ჩვენი ვამაყობთ, რომ ასეთი მკითხველები გვყავს.

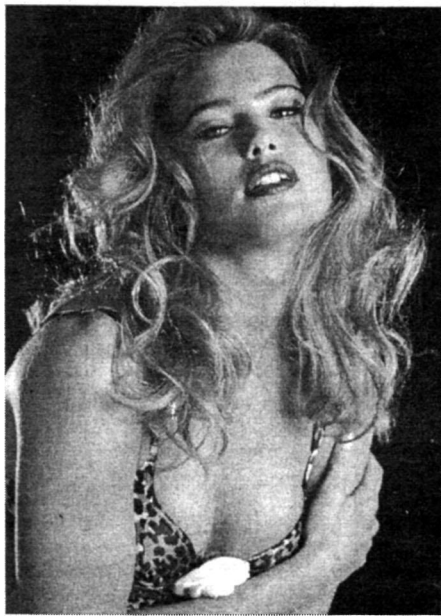
81-94 ქულა - დიდებული შედეგია, მიიღეთ მონაწილეობა ინტელექტუალურ თამაშებში.

95-100 ქულა - აი, შე ეშმაკო!... პასუხები ნახე, ხომ?!

უბრალოდ პროსტორდი

**ზვეულად:** 1. ინგლისური საცხენოსნო ეკიპაჟი. 2. არცთუ უცნობი ვარლუას „პროფესის“ სასინონიმო სიტყვა. 3. საბჭოური წეს-წყობილების ერთ-ერთი (აწ ვადალსახსენებელი) პირმშო. 5. ახლო წარსულის ცნობილი ინგლისელი ფეხბურთელი. 6. XVIII-XIX საუკუნის ინგლისელი პოეტი. 8. ქართული მუსიკის უთვალსაზიროესი წარმომადგენელი. 9. ფილოსოფიურ-ეთიკური მოძღვრება, რომლის თანახმადაც ალაშიანის ყოველგვარ საქციელს საფუძვლად სარგებლიანობა უდევს. 10. მსოფლიოს ერთ-ერთი ყველაზე განვითარებული სახელმწიფო. 11. ის, რის ქონაც გონიერებას არ ნიშნავს. 12. საფრანგეთის საფეხბურთო კლუბი. 16. ქალაქი ევროპის ორსახელიან სახელმწიფოში. 17. წარწერიანი ქვის ფილა. 20. დამატებითი დრო სპორტულ თამაშებში. 21. ბერძენი ჰაბუკი, რომელიც რომის იმპერატორ ადრიანეს ფაფორიგი იყო. 25. ცნება, რომელიც ქართულ-ბულგარულ ისტორიულ-კულტურულ კავშირებს დაეგო საფუძვლად. 26. გრძნობა, რომელიც უპირატესად სამშობლოს მომორებულ ალაშიანს აწუხებს. 27. ერთი ყოფ. სოციალისტური ქვეყნის ფულის ერთეული. 31. სივრცე, სადაც მზადდება და იშლება საომარი ოპერაცია. 32. ბრაზილიის ფეხბურთელი ნაკრების მწვერთელი 1958-66 წლებში. 33. ევროპელი. 37. რუსული საგირულ იუმორისტული ჟურნალი. 38. ერთ-ერთი რუსი დეკაბრისტი. 42. პარფიუმერული სითხე. 43. ბალჩეული კულტურა. 44. სწავლაგატელებული სუბიექტი საბჭოური სინამდვილიდან. 47. საფრენი აპარატების ინვენტარი. 48. პაბლო პიკასოს ერთ-ერთი ყველაზე ცნობილი ნახატი. 49. მედიცინის დარგი. 53. დღეფინისებრთა ოჯახის ერთ-ერთი წარმომადგენელი. 54. საპირისპორო შეხედულებათა და ინტერესთა შეჯახება. 58. საბედისწერო „ფუნქციებით“ აღჭურვილი საგანი. 59. ძველებური ფრანგული ხალხური ცეკვა. 60. რა გვარი იყო ყველაზე ცნობილი მარგო ჩვენის ლიგერატურიდან (სენი წილიმე!) 64. სრუტე აქვინიებსა და ბალკანეთს შორის. 65. საქართველოს აღმოსავლეთ და დასავლეთი ნაწილების შემაერთებელი საშუალება. 69. ჯემში კუკის ხომალდის სახელწოდება. 70. სასულე მუსიკალური ინსტრუმენტი. 71. მოსართავი ინვენტარი. 75. აფრიკის სახელმწიფო. 76. რელიგიური დაჯგუფება. 77. აფხაზური ლიგერატურის მამათავარი. 80. ერთ-ერთი ბერძნული მუშათავანი. 81. მოხდენილობა, სიკოხგავე... ანუ რა? 82. ოგია იოსელიანის ცნობილი საბავშვო მღაპრების მთავარი პერსონაჟი.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			11				12		
13				14				15	
				16				17	
	18					19			
20					21				
22				23			24		
			25			26			27
	28				29				30
	31				32				33
34				35				36	
				37				38	
39			40			41			
		42				43			44
	45				46				
47				48					49
50				51			52		
				53			54		
		55				56			57
	58					59			60
61				62				63	
				64				65	
66			67			68			
				69		70			71
	72			73				74	
75				76				77	
				78				79	
		80							82
83					84			85	
86				87				88	



**თარაზულად:** 1. რუსული წარმოშობის ამერიკელი მოჭადრაკე. 4. ქალაქი, რომლის შესახებაც ახლახანს ქართულმა ტელევიზიამ ტელეფილმი გადაიღო. 7. მზისაგან რაიმე პლანეტის ყველაზე მოშორებული წერტილი. 13. თანამედროვე ქართველი პოეტი, ბატონი ხუტა. 14. სასახლის ზედა ნახევარსართული. 15. მოდილო თეთრი ლაქა კამეჩის შუბლზე. 18. მეცნიერება, რომელიც სწავლობს მანქანების მიერ ინფორმაციის მიღებას და დამუშავებას. 19. ელვარდ მანეს ნახატი. 22. XX საუკუნის ფრანგი პოეტი-სიმბოლისტი. 23. აზიის სახელმწიფოს დედაქალაქი. 24. მიწათმოქმედის საქმიანობის ერთ-ერთი ხელისშემშლელი ფაქტორი მაფხულში. 28. სამკურნალო პრეპარატის მიღების წესი და ვანდივი. 29. ოპიკური ხელსაწყო. 30. XIX საუკუნის ფრანგი ფიზიკოსი (პირველმა გამომა სინათლის სიჩქარე). 34. თბილისის ერთ-ერთი უძველესი უბანი. 35. (ბატონი) ქიქოძე, ჩვენი ცნობილი ლიგერატორი. 36. რა ერქვა მსოფლიო ისტორიის ყველაზე პოპულარულ ჯამუსს? 39. **ნილით** **ფოტო** და იცანით ეს გოპოლელი. 40. ალაშიანი, რომელიც საკუთარ თავს კორესპონდენციას უგზავნის და სხეებსაც აკითხებს? 41. აშშ-ს მგაგი. 45. XIX-XX ს რუსი მხატვარი. 46. შექსპირის გრაგელია. 50. ნაწილი ერთი რუსი კომპოზიტორის დიდი გვარისა. 51. „შეილითიანის“ სხვა მოსახსენიებელი სიტყვა. 52. გკივილგამაქუჩებელი საშუალება. 55. პოპულარული ანტიპიპერტონული პრეპარატი. 56. ე.წ. „სოციალისტური რეალიზმის“ ერთ-ერთი უდიდესი წარმომადგენელი. 57. არცთუ უცნობი პეპოს სამუშაო ინვენტარი. 61. „თეთრი ბაირაღების“ ნუნუქემის მრავალდარგობრივი სამკურნალო პრეპარატი. 62. სარიტუალო დანიშნულების ნაგებობა. 63. პოპულარული მექსიკელი სასერიალიო მსახიობი ქალი. 66. ელექტრო ხელსაწყო. 67. პირენეების უმაღლესი მწვერვალი. 68. ქართული ქორეოგრაფიის ამაგდარი მოღვაწე. 72. ერთ-ერთი გოპონიმი, რომელიც ჩვენს ცნობიერებაში სამუდამოდ დაუკავშირდა „სიონს“. 73. ცნობილი (ობოლი) ჯინის „დედა“. 74. ქალაქი-პორტი იტალიის სამხრეთ ნაწილში. 78. ასე ვთქვათ, სივრცის „დასაღენი“ საშუალება. 79. დურგლის მუშაობის პროდუქტი. 83. რუსი პოეტი-სიმბოლისტი. 84. ცნობილი „წარბა“ ჩვენი შეთხზული სინამდვილიდან. 85. პლანეტა ურანოსის თანამგზავრი. 86. სიკვდილისწინა მღვთმარება. 87. სპეციალური მიზნებისათვის შექმნილი ორგანო. 88. ცნობილი ბაქოელი სუბიექტების „გიგელი“

# ვეფრიზმების ანთოლოგია

## ბიოგრაფიული იყო სიყვარული

23. **დავითანავს** ყოველთვის უფრო მეტად გვიარებათ წიგნები, რომლებიც მათ აღუვლებენ, ვიდრე ის წიგნები, რომლებიც მათს გონებას აყალიბებენ. რაკილა მოწყენილობა მათთვის უფრო ძნელი ვადასატანია, ვიდრე უშეცრება, ამიტომაც ისინი ამჯობინებენ აღუვლებას, ვიდრე შეძენებას.

ამაფი დიუმა

24. **სიტყვა** უმთავრესია ამქვეყნად... მისთვის ადამიანები კოცონზუდაც კი იყვან.

მისაილი ზამშინელი

25. **არ არსებობს** ადამიანი, რომელსაც პროზაული ნაწარმოების წაკითხვის შემდეგ არ გაეფიქრებინოს „მე უკეთესად დაეწერდი“-ო

უთუნატი

26. **მეარლომა** მეტყველების შესანიშნავი სახესხვაობა — შენ ლაპარაკობ და სიტყვაში არავინ გეჩერება.

ქაბუნატი

27. **სლანგი** — ეს არის ენა, რომელმაც პიჯაკი გაიძრო, ხელბეჭე დაიფურთხა და საქმეს შეუღდა.

კასენიმერტი

28. **მეპარამეტრები** — ეს არის ხელოვნება მლიქვნელობის ღირსებით წარმოჩენისა.

მარტო ტუბიუკა

29. **მეპარამეტრები** — ეს არის ხელოვნება სულელები დაარწმუნო იმაში, რომ თეთრი ნამდვილად თეთრია.

ამბროსი მიტსი

30. **ინტელიგენტი** არის ადამიანი, რომელიც მოიხმარს უფრო მეტ სიტყვას, ვიდრე საჭიროა იმისათვის, რომ თქვას უფრო მეტი, ვიდრე იცის.

დუაიცი უიტიუნიკაუტი

31. **დაპა დრო**, როცა საჭიროა იძულებულია ადავინოს ის, რაც პათოსმა დაანგრი.

ს.-უ. ლუცი

32. **პეიქლა** გაუვო ადამიანს, რომელიც უცხო ენაზე ლაპარაკობს, მაგრამ ვერ გაუგებ მას, ვინც შენი ენის სიტყვებში სრულიად განსხვავებულ აზრებს დებს.

ქან ტანსტანი

33. **საფანგი** საჭიროა იმი-

სათვის, რომ კურდღელი დაიჭირო. კურდღელს რომ დაიჭერ, ხაფანგი გავიწყდება. სიტყვები საჭიროა იმისათვის, რომ აზრი დაიჭირო; როცა აზრი დაჭერილია, სიტყვები აღარ გავსოვს... ნეტავ მაპოვინა ადამიანი, რომელსაც სიტყვები დაიწყებულნი აქვს და მასთან მალაპარაკა!

ჯუან-მი

34. **პროტი** წვეთი მელანი საკმარისია, რომ ათასობით და მილიონობით მკითხველის გონება გაავლიძო.

მაირთნი

35. **ნიგნი** უგნურის ხელში იგივეა, რაც სარკე უსინათლოს თვალწინ.

ინდუტი ანდრა

36. **პროტი-პროტი** უდიდესი აღმოჩენა, რაც უკანასკნელ ხანს ადამიანის გონებამ გააკეთა, არის ხელოვნება იმისა, რომ იმჯეული წიგნის შესახებ...

ამ წიგნის

წაკითხვად

ლინდუნ-

მეტტი

37. **ანექლოტი** — ეს არის მათი გონიერება, ვისაც გონება არ გააჩნია.

პელ დიუქსალი

38. **...თქვენს** ნაწარმოებს რომ ვკითხულობ, ოთხ ფეხზე სიარული მინდება.

უილტუტი

39. **თითიუნი** მხოლოდ მოლაპარაკე არ არის... არსებობენ მწერალი თუთიუნიებიც

უიტი კბტუტი

40. **ენა** მანქანა და დაუშვებელია, რომ მისი ზამბარები ღრჭიალებდნენ.

ტიუბატი

41. **ლაპარაკი** მიყვარს, რადგან ეს ხელს მიწყოებს აზროვნებაში.

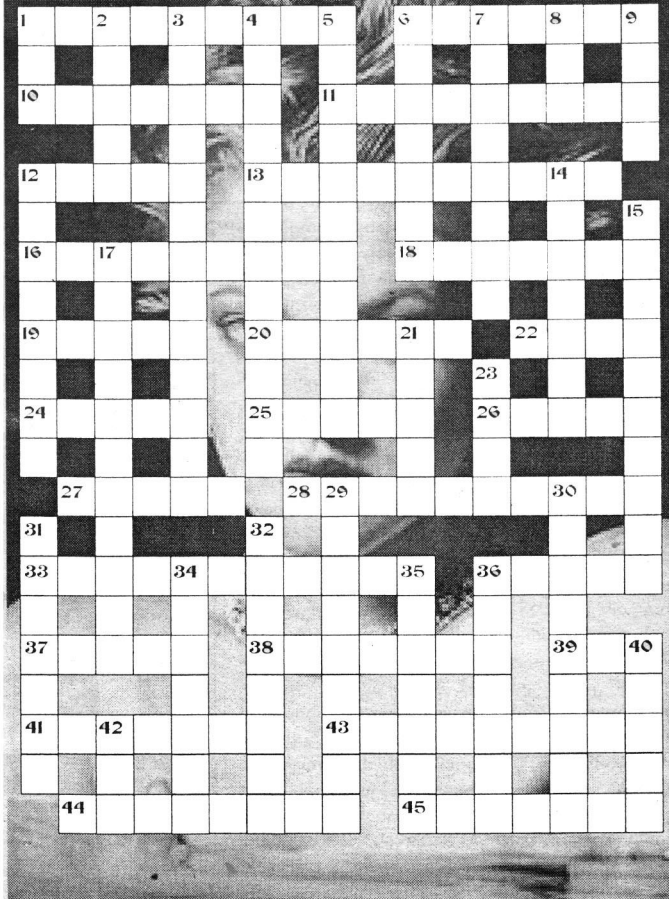
დემას სტენდრ ულიდტი

42. **საქათანი** აზრებს ვაწყდებათ მაშინ, როცა ვეძებთ სიტყვას.

ქ.ქუტი

43. **რადიოლოგი** ეს არის სპეციალისტი, რომელმაც ცუდად იცის, თუ რა არის კარგი და კარგად იცის, თუ რა არის ცუდი.

უილტუტი აუტუტი



**თარგმანად:** 1. ჩვენს სამეზობლოში მდებარე ქვეყანა. 6. ეროსი მანჯაღაბის აკუსტიკური კინოპერსონაჟი. 10. სუბიექტი, რომელიც ინფორმაციის ნაკლებობას განიცდის მოვალად. 11. კარიბჭე აკუსტიკას შემოქმედებდა. 12. საცხოვრებელი ფართის ჯარგონული სახელი. 13. ასე ვთქვათ, ერთ-ერთი „ღებლ-გენეციტათგან“. 16. დაწესებულება, სადაც თეროლოგე დაიწყო მუშაობა ქუთაისში ვადაბარგების შემდეგ. 18. ახლო წარსულის ცნობილი ლიგველი კალათბურთელი, სსრკ ნაკრების წევრი. 19. სახელი პერსონაჟისა პროსპერ მერიმეს ერთი ცნობილი მთხრობიდან. 20. ერთ-ერთი ყველაზე პოპულარული რუსი კომიკოსი მსახიობი. 22. სახელი, რომელიც ჩვენი ანექლოგების მეგრულ პერსონაჟს ჰქვია. 24. XIX-XX საუკუნეების აესტრელი პოეტი. 25. საფრანგეთის ყველაზე დიდი მდინარე. 26. სამუშაო ფართი. 27. (...) ჩელები, XVII ს. თურქი მოგზაური და გეოგრაფი. 28. ქართული ესტრადის მსახიობი. 33. პროლოგეტიკური ღონისძიება. 36. შორეული აღმოსავლეთის ბინადარი. 37. შემწე, დამხმარე... ძველქართულად. 38. სამხედრო მუნდირის შემადგენელი ნაწილი. 39. განგებისაგან გამოძეგებული „ცხოვრების განრიგი“. 41. რუსული თავადური გვარი. 43. ბიძინა მასარაძე, ობოლა ციმაკურიძე, სხვები... 44. ქალაქი ლიგვაში. 45. ძველგვიგელთა ღვთაება.

**შემატად:** 1. ვინ იმალება კროსოვრდის უკან (სახელი და გვარი). 2. უსაფრთხოების ინვენტარი საგრანსპორტო სფეროში. 3. სფეროსებრი უძრავი ბაქტერიები. 4. შესანიშნავი ქართველი საოპერო მომღერალი. 5. სასამართლოს ან ადმინისტრაციულ ორგანოთა უფლებამოსილებათა გავრცელების სფერო. 6. ფერადი ფანქრის სახესხვაობა. 7. ქალაქი ბულგარეთში. 8. „ახალი“ ლათინიზირებულ ცნებებში. 9. გურგენების მოთხრობა. 14. სპორტული სამოსი. 15. პარიზის ერთ-ერთი ბულვარის „მეპარამეტრები“. 17. როგორი ფილმია „თუმი მეცხვარე“? 21. ფრანგი კინომსახიობი მამაკაცი. 23. ქართველი კინოს ერთ-ერთი აბამი. 29. მეორადი ვადაბარგების პური. 30. წარმოებაში ფულის დამზადებელი. 31. სხვის სახლში მცხოვრები. 32. ქართული ლიტერატურის ერთ-ერთი მამამთავარი. 34. აფრიკული სახელმწიფოს დედაქალაქი. 35. ადამიანური სახელი, რომელიც დედამიწის ყველაზე დიდ ნაწილზე გავრცელდა. 36. ქართული სინონიმების ლექსიკონის ავტორი. 40. ძებნის მეთოდი. 42. „მოლიანობის“ სიტყვა.











# ბორის ზაჩენკო

**За несколько лет игры в “Что? Где? Когда?” мне пришлось повидать никак не менее 100 000 вопросов. И в каждом хорошем вопросе - интересный факт, забавный парадокс, неожиданное обобщение. Практически обо всем на свете из этих вопросов можно извлечь массу интересной информации, что я и попытался сделать...**

<http://kulichki-win.rambler.ru/znatoki/boris/burda/facts/index.html>



ოდესდაც ერთმა ანთროპოლოგმა მთელი სამეცნიერო სამყარო განაცხადა უცნაური განცხადებით იმის შესახებ, რომ ამქვეყნად არავითარი კანიბალები არ არსებობენო.

ყველა აღმოუთებულს, რომლებიც მას კაპიგან კუკის თუ კუნძულ ფიჯიზე აღმოჩენილი ხის ჩანგლების ამბებს ახსენებდნენ, ეს ანთროპოლოგი მშვიდად უხსნიდა, რომ ყველა კანიბალად მიჩნეული ადამიანი უბრალოდ თავის მსხვერპლს ადამიანად არ თვლის და ამიგომ შექცევა მას.

*ასე რომ, უცხო ენა თუ ჩვევა შესაძლებელია იმის საფუძველი იყოს, რომ უცხოელი ადამიანად არ მიიჩნეო?*

ჩვენს განათლებულ საუკუნეში ამგვარ აზრს, რა თქმა უნდა, აღარავინ გამოთქვამს, მაგრამ სწორედ ახლა, როცა ავიაციის წყალობით ადამიანთა ერთმანეთთან მიმოსვლა უაღვიესო რამ გახდა, ირკვევა, რომ მრავალი დელამიწელი კვლავაც შემოთქმული აზრის გამმარებელი და მხარდამჭერია. და არავის არაფერად მიაჩნია ის, რომ ასეთი მსოფლმხედველობა უამრავი კონფლიქტური სიტუაციის, მოლაპარაკებათა ჩაშლის და თვით ომების მიზეზიც კი ხდება. ძალზედ ბევრი ადამიანი დარწმუნებული იმაში, რომ ამქვეყნად ორად ორი თევზსაბრისი არსებობს:

1) ჩემი და 2) მცდარი.

ფაქტია, რომ დელამიწელები ძალზედ განსხვავდებიან ერთმანეთისაგან და „ყველა მონასტრის თავისი წესდება აქვს“, ამიგომაც, ალბათ, სჯობს ცხვირი არ შეყო სხვის მონასტერში, უმჯობესია სახლში იჯდე და მოწყენილობისაგან კვებოდე. და თუ „ცხვირის შეყოფა“ მაინც განიმრახე, ნუ გექნება იმის იმედი, რომ „სხვა მონასტრის წესდებას“ მთლიანად შეისწავლი, თუმცა კი მის სრულყოფილ დაუფლებას უნდა ეცადო და, რაც მთავარია, უცხოთა ადამიან-წესების პატივისცემის გრძნობა შეიმუშავო! ეს უკანასკნელი ღონისძიება მარაგალ უსიამოვნებას აგაცილებს თავიდან.

\*\*\*

ბევრი მაკედონელი გადარჩებოდა ცოცხალი რომაელთაგან მიყენებული მარცხის შემდეგ, უცხო ხალხის ადამიან-წესების ცოდნა მაშინ წესი და რიგი რომ ყოფილიყო. მაკედონელი ჯარისკაცებისათვის ერთი ასეთი წესი არსებობდა – ფალანგებზე მდგარი შუბოტის დაწებების ნიშნად შუბების მალა სწევდნენ ხოლმე და ყველას ესმოდა, რომ ბრძოლა უნდა შეწყვეტილიყო. რომაელებს კი ამ წესისა არაფერი გაეგებოდათ და შუბალმართული მაკედონელები სულ ერთიანად გაკლიდნენ. ალბათ, შემდეგ თავად რომაელებიც ნანობდნენ ამას, რადგან უამრავი მონა დაკარგეს. ასე რომ, უცხოთა ადამიან-წესების უცოდინრობა თუ რომაელებისათვის მაგერიალური მარალის მიზეზი გახდა, მაკე-

დონელები სიცოცხლეს გამოესალმნენ. ავიღოთ თუნდაც ექვსგები, რომლებიც სრულიად განსხვავდება სხვადასხვა ხალხში. ყველამ იცის, რომ თუ ბულგარელი თავს

და ზუსტი რაოდენობა არ მიუთითა, რაც ანგარიშისანი ვერმანულებისათვის, მით უმეტეს ომის დროს, გაუგებარი და საეჭვო აღმოჩნდება.

# უცხო ენისა და წესების წესდება

დაბლა ხრის, რაც ჩვენთვის „პო“-ს გოლფასია, მისთვის ეს „არა“-ს უდრის. ამის შესახებ ერთი ლამაზი ლეგენდაც არსებობს, რომლის თანახმადაც თურქების ბაგონობის დროს უკანასკნელი ბულგარელებს ყელზე ხანჯალს ადებდნენ და ეკითხებოდნენ – „ისლამს მიიღებ?“ ის, ვინც „არა“-ს ნიშნად თავს აქნევდა, ყელს აჭრდნენ და ამიგომაც ბულგარელებმა უარის აღმნიშვნელი ექვსი შეევალები. ამკარა გყვილია, მაგრამ ლამაზადაა შეთხზული! თუმცა, შესაძლოა, სიმართლეც იყოს, რადგან ასეთივე ექვსგები მოგიერთ ინდუსებსაც აქვთ, რომლებიც ასევე იყენებდნენ მუსლიმანთა მიერ დამონებული. ამაზე ფიქრი დიხს...

ისეთი ცნობილი ექვსი კი, რასაც ჩვენ „სამი თითის კომბინაციას“ ვუწოდებთ, შესაძლოა, გარკვეული უსიამოვნების მიზეზიც გახდეს. მაგალითად, იაპონიაში ეს ექვსი „ფულს“ აღნიშნავს, საფრანგეთში „არაფერს“, აშშ-ში „ოკეის“, კვიპროსზე კი „პომოსესუსალიგს“. ასე რომ, ამერიკელმა „ოკეის“ ჩვენება რომ მოინდომოს, ან იაპონელმა ფინანსური გარიგება რომ შესთავაზოს, კვიპროსელისათვის ეს სრულიად განსხვავებული „ქმედების“ ნიშანი იქნება შესაბამისი რეაქციით.

უფრო მეტ სიროთულეს წააწყდება ის ამერიკელი, რომელიც საბერძნეთში გაქსის გაჩერებას შეეცდება და თავისი ჩვეული ექვსით – მალა აღმართული ხელითა და ორი გამკვერილი თითით – შეუღლება საქმეს. კარგია, თუ ამ დროს ვგაძმამავალი ბერძენი ჩქარობს და ამ ექვსს ყურადღებას არ მიაქცევს, რაც მისთვის ნიშნავს – „მოკეგე, სულლო!“-ო, მაგრამ, თუ არსად ეჩქარება და მანქანიდან გადმოვა... ბერძენები გემპერამენგიანი ხალხი არიან და იანკის ცუდად წაუვა საქმე. სხვათა შორის, უცხოთა მონასტრის წესდებას „ცოდნა განსაკუთრებით მშვერავებს სჭირდებათ. გახსოვთ, როგორ აღმოჩნდა მხილების საფრთხის წინაშე შვირდელი, როცა მან სამგვაროდ ბუგერბროლები შეუკვთა

არსებობდა ამის შესახებ ერთი ანეკდოტიც: „1943 წელს გერმანიაში უზუსტესი განრიგი იყო მაგარელების მოძრაობისა, რომლის თანახმადაც, მაგალითად, მაგარელები ბერლინი-კიოლნი სადგურიდან 15 საათზე 24 წუთზე და 35 წამზე გადიოდა... ასეთი სიმუსტის მიზეზი კი ომი გახლდათ. იმავე წელს მაგარელები მოსკოვი-გორკი სამი საათით ავიანებდა გახლდა და როცა ამის მიზეზი იკითხეს, „რომია და იმიგომ!“-ო უპასუხეს. თუმცა ეს ყველაფერი ლიგერაგურაა, სინამდვილე კი

სხვაგვარ საინგერესო ფაქტებს გვთავაზობს. ერთხელ ამერიკელი ჯარისკაცების სამოსში გადაცმული ჯაშუშები ერთმა უბრალო მიზეზმა ააზილა: ისინი ბენზინგასამართ სადგურზე მივიდნენ და, როგორც ამას ინგლისური ენის ნორმები მოითხოვს, მოითხოვეს „petrol“-ი ჩაგვისხითო, არადა ამერიკელები ამ შემთხვევაში „gasoline“-ს ან უბრალოდ „gas“-ს იგყოდნენ. აი სწორედ რომ ასეთი შემთხვევისათვისაა ნათქვამი, რომ „ინგლისელები და ამერიკელები ორი დიდი ხალხია, რომლებსაც ერთი საერთო ინგლისური ენა განასხვავებს“-ო

სამხედრო ამბებში სიმართლე ხშირად გამოთავონანაა არეული. ნეგაივი სიმართლე თუ არა ის, რომ ამერიკელებმა ჩვენი ჯაშუშები ააზილეს და დაიჭირეს იმის გამო, რომ იგი შარვალს გულეგოდან გამოსვლის შემდეგ იკრავდა?! ამის შესახებ ბევრი ითქვა და დაიწერა, მაგრამ კონკრეტული სახელები არავინ იცის. ცნობილმა ეთნოგრაფმა და ამავე დროს მშვერავმა არმინი ვამბერმა კი, რომელიც დერვიმის სამოსში გადაცმული ისეთი დავილეში შეპარულა, სადაც ქრისტიანებს უსიგყოდ კლავდნენ, საკუთარი თავი იმ დონეზე მოამზადა, რომ პრაქტიკულად ვერავინ არჩევდა ნამდვილი მუსლიმანისაგან, მაგრამ ერთხელ ისიც აღმოჩნდა მხილების საფრთხის წინაშე და ამის მიზეზი შტრაუსის ვალსი გამხლარა, რომელსაც გადაცმული მშვერავი დიდი სიამოვნებით უსმენდა თურმე ბუხარის ემირის სასახლეში და თავად ემირს მრისხანედ განუცხადებია ვამბერისთვის – „ეფიცავ ალაჰს, რომ შენ დერვიმი კი არა ფრანგი ხარ“-ო. მაშინ ვამბერმა როგორღაც დაიბერა თავი და რამოლენივე წლის შემდეგ, როცა მან, უკვე საკუთარი სახით მისულმა, ჰკითხა ბუხარის ემირს, თუ რაგომ მიიჩნია ის „უცნაური“ დერვიმი ფრანგად (ესე იგი – ევროპელები). პასუხად მიიღო: „მუსლიმანი ფესს არასოდეს ააყოლებდაო მუსიკის გაქვს“.

(გაგრძელება იქნება)





